

**ПОЛИТИКА  
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДЕНИЯ  
ЗА СДЕЛКИ С ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ .....	2
II. КЛИЕНТИ .....	2
III. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ .....	2
IV. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ .....	3
V. ФАКТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНЯ .....	4
VI. ЗНАЧИМОСТ НА ФАКТОРИТЕ .....	5
VII. МЕСТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ .....	5
<i>Българска фондова борса – София АД</i> .....	6
<i>Чуждестранни регулирани пазари</i> .....	6
<i>Нерегулирани пазари</i> .....	6
VIII. ПРИНЦИПИ ЗА НАЙ-ДОБРО ИЗПЪЛНЕНИЕ .....	6
IX. ПОДАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИТЕ НАРЕЖДАНЯ .....	7
<i>Подаване на нареждане</i> .....	7
<i>Видове нареждания</i> .....	10
<i>Изпълнение на нареждания</i> .....	10
<i>Обединяване на нареждания</i> .....	11
<i>Неизпълнение на нареждания</i> .....	11
X. ОБЩИ И СПЕЦИФИЧНИ РИСКОВЕ ПРИ ИНВЕСТИРАНЕТО ВЪВ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ .....	12
<i>Общи рискове</i> .....	12
<i>Специфични рискове</i> .....	14
<i>Рискове при търговия на „Българска фондова борса – София“ АД</i> .....	18
<i>Рискове при търговия с финансови инструменти на международни финансови пазари</i> .....	18
<i>Други рискове</i> .....	20
XI. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ .....	21
XII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ .....	21

## I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

**Чл.1** Настоящата Политика определя правилата и процедурите, които **БенчМарк Финанс** и лицата, които работят по договор за него следват, за да осигурят най-добро изпълнение на клиентските нареждания, в най-добър интерес на **Клиента**, съгласно разпоредбите на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и Наредба № 38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (Наредба № 38).

**Чл.2** С прилагането на настоящата политика, **БенчМарк Финанс** гарантира, че по отношение на инвестиционните услуги и дейности, извършвани за сметка на **Клиенти**, **БенчМарк Финанс** ще действа честно, справедливо и като професионалист, в съответствие с най-добрите интереси на своите **Клиенти**, следвайки добрата търговска практика.

## II. КЛИЕНТИ

**Чл.3** Клиент на **БенчМарк Финанс** е физическо или юридическо лице, което се ползва от предоставените от **БенчМарк Финанс** инвестиционни и/или допълнителни услуги.

**Чл.4** **БенчМарк Финанс** класифицира **Клиентите** си като професионални, непрофесионални и „приемлива насрещна страна“ в съответствие с Правилата за категоризация на клиенти, отразени в Общите условия за сделки с финансови инструменти на **БенчМарк Финанс**.

**Чл.5** За професионален се счита този **Клиент**, който притежава опит, знания и умения, за да вземе самостоятелно инвестиционно решение и правилно да оценява рисковете, свързани с инвестирането, и който отговаря на критериите, съгласно Правилата за категоризация на клиенти, отразени в Общите условия за сделки с финансови инструменти на **БенчМарк Финанс**.

**Чл.6** **Клиентите**, които не отговарят на изискванията по предходния член се определят като непрофесионални.

**Чл.7** За приемлива насрещна страна **БенчМарк Финанс** приема: инвестиционен посредник, кредитна институция, застрахователно дружество, колективна инвестиционна схема, управляващо дружество, пенсионен фонд, пенсионно-осигурително дружество, други финансови институции, лицата по чл. 4, ал. 1, т. 11 и 12 ЗПФИ, правителства на държави, държавни органи, които управляват държавен дълг, централни банки и международни институции, както и такива субекти от трети държави, ако изрично са поискали да бъдат третираны като такива.

**Чл.8** Всички **Клиенти** на **БенчМарк Финанс** се третират равностойно, независимо от категоризацията им.

## III. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

**Чл.9** **БенчМарк Финанс** и лицата, които работят по договор за него, следват тази политика във всички случаи когато изпълняват клиентски нареждания, освен когато **Клиентът** е определен като приемлива насрещна страна, съгласно Правилата за категоризация на клиенти, отразени в Общите условия за сделки с финансови инструменти на **БенчМарк Финанс**, и не е поискал да бъде третиран по друг начин, или е дал специални инструкции по отношение на цялото нареждане или за негова част, включително изискване за изпълнение на нареждането на определено място.

**Чл.10** Политиката е приложима по отношение на следните инвестиционни услуги:

- ▶ Приемане и предаване на нареждания във връзка с един или повече финансови инструменти, включително при посредничество за сключване на сделки с финансови инструменти за сметка на **Клиенти**;
- ▶ Изпълнение на нареждания за сметка на **Клиент**.

**Чл.11** При конкретни инструкции от страна на **Клиента**, **БенчМарк Финанс** изпълнява нареждането, следвайки преимуществено тези инструкции, като по отношение на факторите, които определят най-доброто изпълнение в най-добър интерес на **Клиента**, за които няма инструкции, **БенчМарк Финанс** прави съответна преценка. Съобразявайки се с инструкциите, **БенчМарк**

**Финанс** е изпълнил задължението си да действа за постигане на най-добър резултат за своите **Клиенти**.

**Чл.12 Клиентът** следва да има предвид, че подадените от него специални инструкции могат да попречат на **БенчМарк Финанс** да предприеме необходимите действия за постигане на най-добър резултат при изпълнение на нарежданията на **Клиенти** в съответствие с настоящата политика за изпълнение на нареждания, за тази част от нареждането, до която се отнасят инструкциите.

**Чл.13** Ако по преценка на **БенчМарк Финанс**, специалното нареждане се отклонява значително от пазарната ситуация, **БенчМарк Финанс** може, когато е в интерес на **Клиента**, да изпълни, като не се съобрази с инструкцията и приложи настоящата Политика.

**Чл.14 БенчМарк Финанс** изпълнява нареждания за сметка на **Клиент** след като **Клиентът** е дал своето предварително съгласие относно следването на настоящата политика.

#### **IV. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ**

**Чл.15 БенчМарк Финанс** приема, предава и изпълнява нареждания за следните видове финансови инструменти: ценни книжа; инструменти на паричния пазар; дялове на предприятия за колективно инвестиране; деривати; облигации; дългови ценни книжа; права; валута; метали и др.

**Чл.16** Ценни книжа (ЦК) са вид финансови инструменти, които могат да бъдат безналични и налични.

**Чл.17** Безналични ЦК са прехвърлими права, които се търгуват на капиталовия пазар и са регистрирани по сметки в Централния депозитар или в чуждестранни институции, извършващи депозитарни дейности.

**Чл.18** Налични ЦК са документи, материализиращи прехвърлими права, които се търгуват на капиталовия пазар.

**Чл.19** Правата са ценни книжа, даващи право за записване на определен брой акции във връзка с взето решение за увеличаване на капитала на публично дружество.

**Чл.20** ЦК могат да бъдат:

- ▶ акции на дружества;
- ▶ ценни книжа на юридически лица, еквивалентни на акции в капиталови дружества, персонални дружества и други юридически лица;
- ▶ депозитарни разписки за акции;
- ▶ облигации;
- ▶ други дългови ценни книжа;
- ▶ депозитарни разписки за дългови ценни книжа;
- ▶ други ценни книжа, които дават право за придобиване или продажба на някои от изброените ценни книжа или които водят до парично плащане, определено посредством ценни книжа, валутни курсове, лихвени проценти или доходност, стоки или други индекси или показатели.

**Чл.21** Държавните ЦК (ДЦК) са прехвърлими права, регистрирани по сметки в БНБ или в поддепозитар на ДЦК или в чуждестранни институции, извършващи депозитарни дейности.

**Чл.22** Инструменти на паричния пазар са тези, които обичайно се търгуват на паричния пазар, като: краткосрочни ДЦК (съкровищни бонове); депозитни сертификати; търговски ценни книжа.

**Чл.23** Дялове на предприятия за колективно инвестиране са финансови инструменти, издадени от колективни инвестиционни схеми като договорни фондове и инвестиционни дружества (КИС), които изразяват правата на техните притежатели върху активите на КИС.

**Чл.24** Дериватите са деривативни договори върху ценни книжа, валута, лихвени проценти, доходи, стоки, изменения в климата, товарни тарифи, цени на квоти за търговия с емисии, официални икономически статистически показатели, други инструменти, задълженията по които могат да бъдат

чрез парично плащане или чрез доставка.

**Чл.25** Дериватите, с които **БенчМарк Финанс** осъществява сделки са: опции, фючърси, суапове, форуърдни договори, договори за разлика, деривативни финансови инструменти за прехвърляне на кредитен риск.

**Чл.26** Опцията е дериват, който изразява правото за покупка/продажба на определен брой финансови инструменти по предварително фиксирана цена до изтичането на определен срок или на определена дата.

**Чл.27** Фючърсът е дериват, който изразява правото и задължението за покупка/продажба на определен брой финансови инструменти по предварително фиксирана цена на определена дата.

**Чл.28** Суапът е споразумение между контрагенти на финансовите пазари, което се изразява в размяна на парични потоци, базирани на специфична абсолютна стойност за договорен период от време.

**Чл.29** Форуърдни договори са договори за бъдеща доставка на определен финансов инструмент или стока на определена дата при специфична цена или доходност.

**Чл.30** Договорът за разлика е дериват, който изразява правото за получаване/ задължението за плащане на разликата между пазарната стойност на определен брой финансови инструменти и предварително фиксираната им в договора цена.

**Чл.31** Платежните инструменти не се считат за ЦК и инструменти на паричния пазар.

## V. ФАКТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНИЯ

**Чл.32** За постигане на най-добро изпълнение на клиентските нареждания, **БенчМарк Финанс** преценява относителната значимост на следните фактори:

- ▶ Цена;
- ▶ Разходи;
- ▶ Обем;
- ▶ Вероятност за изпълнение;
- ▶ Бързина на изпълнение;
- ▶ Осигурен сетълмент;
- ▶ Вид и същност на нареждането;
- ▶ Други фактори, свързани с изпълнение на нареждането.

**Чл.33** Под „цена“ се разбира цената, която **Клиентът** ще получи или ще заплати при изпълнение на неговото нареждане, като важен фактор за удовлетворяване на критериите за най-добро изпълнение. Цената на финансовите инструменти се определя на база офертите „купува“ и „продава“ и е повлияна от процеса на ценообразуване на конкретното място за изпълнение.

**Чл.34** В случаите, когато **БенчМарк Финанс** действа като маркет-мейкър, цените се формират от него.

**Чл.35** Под „разходи“ се разбират разходите, свързани с изпълнението, включват всички разходи, които са пряко свързани с изпълнението на нареждането, включително такси за място на изпълнение, такси за клиринг и сетълмент, както и други такси и възнаграждения, платими на трети лица, обвързани с изпълнение на нареждането. Обикновено разходите са определящи за избора на място за изпълнение на клиентските нареждания.

**Чл.36** **БенчМарк Финанс** няма право да определя и събира комисиони по начин, който несправедливо разграничава местата за изпълнение.

**Чл.37** Обем: Обемът (броят) на финансовите инструменти на клиентското нареждане обикновено има пряко отношение към цената на финансовите инструменти и разноските по сделката.

**Чл.38** Под „вероятност за изпълнение“ се има предвид вероятността подадена от **Клиента** поръчка да бъде реално изпълнена на дадено място за изпълнение.

**Чл.39** Под „скорост на изпълнение“ се има предвид интервалът от време от подаване на клиентска поръчка, годна за изпълнение, до потвърждението за изпълнението ѝ от мястото на изпълнение. **БенчМарк Финанс** полага разумни усилия да изпълни всяко едно нареждане при първа възможност.

**Чл.40** Осигурен сетълмент: Срочността на приключването на сетълмента, без забава, може да бъде важен фактор, особено при нареждания с голям обем, поради тази причина този фактор може да получи относителна тежест при изпълнение на критериите за най-добро изпълнение.

**Чл.41** Видът и същността на нареждането, като характеристики на клиентското нареждане, могат да окажат значително влияние при избора на място на изпълнение, с оглед постигането на оптимална цена и бързина.

**Чл.42** Под „други фактори“ се имат предвид без да са изброени изрично и евентуални бъдещи разходи по съхранение на финансовите инструменти, предмет на конкретното нареждане, данъчни задължения и др. **БенчМарк Финанс** преценява относителността на тези фактори само доколкото те са му били известни към момента на изпълнение на нареждането.

## VI. ЗНАЧИМОСТ НА ФАКТОРИТЕ

**Чл.43** Относителната значимост на факторите за изпълнение се определя посредством следните критерии:

- ▶ характеристиките на **Клиента**, включително дали е определен като непрофесионален или професионален **Клиент**;
- ▶ характеристиките на нареждането на **Клиента**, при което в зависимост от особеностите му (например специфичните инструкции на **Клиента**) различните фактори могат да имат различна относителна тежест;
- ▶ характеристиките на финансовите инструменти, предмет на нареждането;
- ▶ характеристиките на местата на изпълнение, към които нареждането може да бъде насочено за изпълнение.

**Чл.44** При изпълнение на нареждания, подадени от непрофесионални **Клиенти**, най-доброто изпълнение на нареждането се определя от общата стойност на сделката, включваща цената на финансовия инструмент и разходите, свързани с изпълнението, а когато съществува повече от едно конкурентни места за изпълнение на нареждане във връзка с финансови инструменти и при извършване на преценка и сравнение на резултатите, които могат да бъдат постигнати за непрофесионалния **Клиент** при изпълнение на нареждането от всяко от местата за изпълнение, посочени в настоящата Политика, и които са подходящи за изпълнението му, се вземат предвид комисионата на **БенчМарк Финанс** и разходите за изпълнение на нареждането на всяко от възможните места за изпълнение.

**Чл.45** При изпълнение на нареждания, подадени от професионални **Клиенти**, в повечето случаи цената и разходите ще бъдат също определящи за постигане на най-добрия резултат за **Клиента**. Въпреки това, **БенчМарк Финанс** ще преценява значимостта на факторите за всеки конкретен случай.

## VII. МЕСТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

**Чл.46** Клиентските нареждания се изпълняват основно на регулиран и извън регулиран пазар.

**Чл.47** Регулиран пазар е многостранна система, организирана и/или управлявана от пазарен оператор, която среща или съдейства за срещането на интересите за покупка и продажба на финансови инструменти на множество трети страни в съответствие с разпоредбата на чл. 73 от Закона за пазарите на финансови инструменти.

**Чл.48** Клиентски нареждания могат да се изпълняват извън регулирания пазар, включително в случаите, когато **БенчМарк Финанс** търгува за собствена сметка чрез закупуване и продажба на финансови инструменти по определени от него цени.

### ***„БФБ–София“ АД***

**Чл.49** Нареждания за финансови инструменти, допуснати до регулиран пазар в страната се изпълняват пряко от **БенчМарк Финанс** на пазарите, организирани от „БФБ – София“ АД, съгласно Правилника за дейността на „БФБ – София“ АД.

**Чл.50** Разходите за изпълнение на „БФБ – София“ АД са посочени в Тарифата на **БенчМарк Финанс**.

### ***Чуждестранни регулирани пазари***

**Чл.51** (1) Подадените до **БенчМарк Финанс** чрез платформите, предлагани от **БенчМарк Финанс**, нареждания за финансови инструменти, допуснати до регулиран пазар в чужбина, се изпълняват на съответния регулиран пазар в чужбина непряко, като **БенчМарк Финанс** предава нареждането за изпълнение на свои партньори, които пряко или чрез друг брокер са членове на този пазар.

(2) Финансовите инструменти закупени от **Клиента** на чуждестранни регулирани пазари чрез платформите, предлагани от **БенчМарк Финанс** се съхраняват в общи сметки в депозитарни институции към регулираните пазари по подсметката на трето лице, партньор на **БенчМарк Финанс**. Депозитарните институции към регулираните пазари не могат да издадат документи относно собствеността на финансовите инструменти на името на **Клиента**, защото те не се водят на негова сметка. В тези случаи, относно притежаваните финансови инструменти, **БенчМарк Финанс** може да издаде служебна бележка.

**Чл.52** За изпълнение на нареждания относно финансови инструменти, допуснати до търговия на чуждестранни регулирани пазари, **БенчМарк Финанс** си партнира при условията на White Label Партньорство със Saxo Bank, в качеството им на чуждестранен брокер. Предаването на нарежданията се извършва чрез платформите, предлагани от **БенчМарк Финанс**.

**Чл.53** За нареждания, изпълнени от посочените в предходния член чуждестранни брокери, се прилага приетата от тях политика за изпълнение на клиентски нареждания.

### ***Нерегулирани пазари***

**Чл.54** По отношение на търговията с финансови инструменти, търгувани извън борсов пазар, включително чрез платформите, предлагани от **БенчМарк Финанс**, **БенчМарк Финанс** изпълнява нарежданията, като се явява страна по всяка сделка и действия, като място за изпълнение на всички поръчки.

**Чл.55** **БенчМарк Финанс** може в определени случаи, когато се касае за сделки с валутни двойки, опции и форуърди върху валутни двойки, някои договори за разлика, както и за сделки с други финансови инструменти, да действа като лице, което присъства трайно на финансовите пазари с цел да търгува за собствена сметка чрез закупуване и продажба на финансови инструменти срещу свои собствени средства по определени от него цени.

## **VIII. ПРИНЦИПИ ЗА НАЙ-ДОБРО ИЗПЪЛНЕНИЕ**

**Чл.56** Нареждания, които се отнасят до финансови инструменти, с български емитент и които се търгуват на „БФБ-София“ АД, се изпълняват в България.

**Чл.57** Нареждания, които се отнасят до финансови инструменти, с чуждестранен емитент и които се търгуват на „БФБ-София“ АД, се изпълняват в България.

**Чл.58** Нареждания за финансови инструменти, които не се търгуват в България, но се търгуват на

чуждестранен регулиран пазар, се изпълняват в чужбина, на съответния пазар. Актуален списък на чуждестранните регулирани пазари, на които **БенчМарк Финанс** изпълнява клиентски нареждания, се поддържа на уебсайта на дружеството.

**Чл.59** За финансовите инструменти, за които е възможно изпълнение само на едно място за изпълнение се счита, че изпълнявайки на това място, **БенчМарк Финанс** е постигнал най-добрия резултат за **Клиента**.

**Чл.60** Ако финансови инструменти се търгуват на повече от един регулиран пазар, нареждането се изпълнява на това място, на което е възможно постигането на най-добър резултат.

**Чл.61** Като основни критерии за определяне на най-добрия резултат, **БенчМарк Финанс** приема цената на инструмента и разходите за изпълнение на нареждането.

**Чл.62** Ако повече от едно място на изпълнение би довело до най-добър резултат, **БенчМарк Финанс** ще избере едно от тях, съобразно опита и практиката си.

## **IX. ПОДАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИТЕ НАРЕЖДАНИЯ**

**Чл.63** **БенчМарк Финанс** сключва сделки с финансови инструменти за сметка на **Клиента** при най-добрите условия и полагайки усилия за постигане на най-добро изпълнение.

**Чл.64** **БенчМарк Финанс** сключва сделки с финансови инструменти за сметка на **Клиенти** съобразно подадените от тях нареждания.

### ***Подаване на нареждане***

**Чл.65** **БенчМарк Финанс** приема нареждания за сделки с финансови инструменти, които са подадени лично от **Клиента**, или негов надлежен пълномощник, а в случаите на **Клиенти** – юридически лица – от надлежно оправомощен представител. Нарежданията се подават, като се попълва формуляр, предоставен от **БенчМарк Финанс**. Формулярът е със съдържание, съгласно изискванията на Наредба № 38.

**Чл.66** Подаване на нареждане чрез пълномощник се извършва само ако той представи нотариално заверено пълномощно, което съдържа представителна власт за извършване на разпоредителни действия с финансови инструменти и декларация от пълномощника, че не извършва по занятие сделки с финансови инструменти, както и че не е извършвал такива сделки в едногодишен срок преди подаване на нареждането, че не притежава вътрешна информация, че финансовите инструменти - предмет на поръчка за продажба или за замяна, не са блокирани в депозитарната институция, върху тях не е учреден залог или наложен запор, и сделката не представлява прикрита покупка или продажба.

**Чл.67** При подаване на нареждане, **Клиентът** се информира за:

- ▶ настоящата политика;
- ▶ финансовите инструменти и за рисковете, свързани с тях;
- ▶ местата на изпълнение на сделките;
- ▶ за разходите и таксите по сделката;
- ▶ това къде могат да бъдат съхранявани клиентските активи (финансови инструменти и пари), от кого могат да бъдат съхранявани и каква е отговорността на това лице;

**Чл.68** Когато **Клиентът** подава нареждане чрез платформите, предлагани от **БенчМарк Финанс**, за валутна сделка на нетна база, за договор за разлика или за друг финансов инструмент, който не е допуснат до търговия на регулиран пазар, се счита че **Клиентът** е уведомен за всички съществени параметри по сделката.

**Чл.69** При подаване на нареждания на място в офиса на **БенчМарк Финанс**, същите се приемат само във вписаните в регистъра, воден от КФН офиси, от служители по чл.39, ал.1 от Наредба № 38.

**Чл.70** Нареждания за търговия с финансови инструменти могат да се подават освен в офисите на



**БенчМарк Финанс** или чрез електронна система за търговия, и чрез следните дистанционни способности за комуникация: телефон или електронна поща.

**Чл.71** Нареддания се подават чрез посочените дистанционни способности само на посочените на уебсайтовете на **БенчМарк Финанс** телефонни номера, респективно адреси.

### ***Приоритет на въвеждане на приетите нареждания***

**Чл.72** Приоритетът при въвеждане на приетите нареждания е по реда на тяхното получаване. В случай на едновременно подаване на нареждания и по няколко от описаните в чл. 70 способа (на място в офиса на **БенчМарк Финанс**, по телефон или чрез e-mail) се спазва следната приоритетност:

- ▶ нареждане, подадено от **Клиент** в офисите на **БенчМарк Финанс**;
- ▶ нареждане, получено по e-mail;
- ▶ нареждане, подадено по телефон.

### ***Изисквания при подаване на нареждания по телефон***

**Чл.73** (1) **Клиентите** следва да имат предвид, че при подаване на нареждания **по телефон**, същите се приемат само и единствено от брокера. Служителите "Фронт офис" нямат право да приемат поръчки по телефон.

(2) Брокерът приема дистанционно поръчки по телефон само от специална телефонна линия, която може да се записва.

(3) Преди да приеме поръчката брокерът иска **Клиентът** да се легитимира с трите имена, ЕГН и клиентски номер. За справка за индивидуалния си клиентски номер **Клиентът** може да се обади на служителя "Фронт офис".

(4) **Клиентът** следва ясно и отчетливо да посочи:

- ▶ вида на нареждането;
- ▶ описание на ценните книжа;
- ▶ условия на нареждането.

(5) След като приеме параметрите на нареждането, брокерът изисква от **Клиента** да декларира обстоятелствата предмет на декларациите по чл. 35 от Наредба № 38, а именно:

- ▶ дали притежава вътрешна информация за финансовите инструменти, за които се отнася нареждането и за техния емитент (в случаите когато финансовите инструменти, предмет на поръчката, се търгуват на регулиран пазар);
- ▶ дали финансовите инструменти, предмет на поръчката са блокирани в депозитарната институция, дали върху тях има уреден залог или заповед;
- ▶ дали сделката, предмет на поръчката, представлява прикрита покупка или продажба на финансови инструменти.

**Чл.74 БенчМарк Финанс** прави записи на телефонните разговори при подаване на нареждания. В този случай записите на телефонните разговори и електронната комуникация между **БенчМарк Финанс** и клиентите му ще се съхраняват в архива на **БенчМарк Финанс** за период от 5 години. Когато нарежданията се подават по друг дистанционен способ, **БенчМарк Финанс** е длъжен да съхрани на електронен носител данните, предоставени от клиента във връзка с нарежданията. Факс съобщенията се съхраняват на хартиен носител.

### ***Изисквания при подаване на нареждания по e-mail***

**Чл.75** (1) Нареддания за финансови инструменти, допуснати до регулиран пазар, организиран от „БФБ – София“ АД, подадени **по e-mail** се приемат само и единствено ако са:

- ▶ изпратени на адрес [front\\_office@benchmark.bg](mailto:front_office@benchmark.bg);
- ▶ подадени от електронния адрес на **Клиента**, който е записан в договора, респективно е отразен в бек офис системата.

(2) **Клиентът** следва да посочи в бланката за дистанционно подаване на нареждане, налична на сайта на **БенчМарк Финанс**:

- ▶ вида на нареждането;
- ▶ описание на ценните книжа;
- ▶ условия на нареждането;
- ▶ данните, предмет на декларациите по чл. 35 от Наредба № 38, посочени в чл. 73, ал. 5 от настоящата Политика.

**Чл.76** По телефон или чрез друг дистанционен способ за комуникация не могат да се приемат нареждания:

- ▶ подавани от представител, който не е удостоверил пред **БенчМарк Финанс** представителната си власт;
- ▶ подавани от пълномощник, който предварително не е представил пред **БенчМарк Финанс** нотариално заверено пълномощно, което съдържа представителна власт за съответната сделка и декларация, че не извършва и че през последната една година не е извършвал сделки с ценни книжа;
- ▶ за прехвърляне на безналични финансови инструменти от лична сметка по клиентска подсметка към **БенчМарк Финанс** в Централния депозитар.

**Чл.77** **БенчМарк Финанс** приема нареждания на **Клиенти** чрез платформи за търговия, които осигуряват достъп на **Клиента** до определено място за изпълнение.

**Чл.78** Платформите, които използва **БенчМарк Финанс** са:

- ▶ BG Trader, интернет базирана информационно-търговска платформа за електронно подаване на нареждания за покупка и продажба на финансови инструменти, търгувани на „БФБ-София“ АД;
- ▶ Clients order-book online system (COBOS), интернет базирано приложение за електронно подаване на нареждания за покупка и продажба на финансови инструменти, търгувани на „БФБ-София“ АД;
- ▶ Trader, интернет базирана информационно-търговска платформа за електронно подаване на нареждания за покупка и продажба на валута, акции, CFD, опции, фючърси, метали и други;
- ▶ MetaTrader, интернет базирана информационно-търговска платформа за електронно подаване на нареждания за покупка и продажба на валута, метали и CFD.

**Чл.79** (1) **Клиентите** на платформите, предлагани от **БенчМарк Финанс**, могат да подават нареждания, както чрез въвеждането им в платформата, така и дистанционно по телефона.

(2) При всяко обаждане по телефон **Клиентът** е длъжен да се идентифицира пред дежурен служител на **БенчМарк Финанс** със собствено и фамилно име, номер на договор и парола за сделки по телефона, която е различна от паролата за ползване на съответната платформа.

(3) След потвърждаване на достоверността на подадената информация от дежурния служител на **БенчМарк Финанс**, **Клиентът** има право да подаде нареждания за сделки с финансови инструменти.

(4) Нареждания по телефон могат да бъдат подавани единствено през телефоните, посочени в уебсайта в секция „Контакти“.

(5) Подробна уредба на начините на провеждане на разговори по телефона между **Клиента** и дилърите на **БенчМарк Финанс** при нареждания, подавани до платформите, предлагани от **БенчМарк Финанс**, за търговия на международни финансови пазари, се съдържат в договорите за

търговия с финансови инструменти на международни финансови пазари, в раздел „Правила за комуникация по телефона“.

### **Видове нареждания**

**Чл.80** Видовете нареждания, които **Клиентът** може да подава на регулиран пазар са определени в част IV „Правила за търговия“ от Правилника за дейността на „БФБ – София“ АД, както и в приложимото законодателство.

### **Изпълнение на нареждания**

**Чл.81** (1) Клиентските нареждания, подадени за изпълнение на „БФБ – София“ АД, се изпълняват съобразно приложимото законодателство, Общите условия за сделки с финансови инструменти на **БенчМарк Финанс**, договора за брокерски услуги, както и настоящата Политика.

(2) Нарезждането на **Клиента** се приема от фронт-офиса, предава се на служител от отдел „Бек – офис“ за обработка, след което брокерът въвежда нареждането за изпълнение в системата за търговия. **Клиентът** следва да има предвид, че процедурата от приемане на нареждането до въвеждането му за изпълнение в системата за търговия изисква определено технологично време.

**Чл.82** **Клиентите** по договор за COBOS въвеждат офертите си в системата за електронно подаване на поръчки на „БФБ-София“ АД – COBOS. След проверка на наличностите по клиентските подсметки за пари и книжа, брокерите потвърждават нареждането на **Клиента** за покупка или продажба.

**Чл.83** (1) Клиентските нареждания, подадени за изпълнение чрез платформите, предлагани от **БенчМарк Финанс**, се изпълняват съобразно приложимото законодателство, Общите условия за сделки с финансови инструменти на **БенчМарк Финанс**, Правилата за сключване на сделки на международни пазари, договора за търговия на международни пазари, както и настоящата Политика.

(2) **Клиентите** по договор за търговия на международните финансови пазари самостоятелно въвеждат поръчките си за покупка или продажба на предлаганите за търговия финансови инструменти чрез платформите, предлагани от **БенчМарк Финанс** за търговия на международни финансови пазари, освен когато поръчката е подадена по телефона. Въведените поръчки на **Клиентите** се изпълняват на пазара, на който се търгува заявения от тях инструмент.

**Чл.84** Клиентските нареждания се изпълняват при първа възможност и при следните условия:

- ▶ незабавно и точно регистриране и разпределение на нарежданията за изпълнение;
- ▶ незабавно изпълнение по реда на постъпването им на идентични клиентски нареждания, освен когато характеристиките на нареждането или преобладаващите пазарни условия правят това неосъществимо или интересите на **Клиента** изискват друго.

**Чл.85** **БенчМарк Финанс** информира непрофесионалния **Клиент** за възникналите обективни трудности, пречатващи точното изпълнение на нарежданията, своевременно след тяхното узнаване.

**Чл.86** **БенчМарк Финанс** въвежда нареждания за сделки с финансови инструменти за собствена сметка по начина и реда за клиентски нареждания. По този начин **БенчМарк Финанс** провежда и ефективна политика за предотвратяването на конфликти на интереси с неговите **Клиенти**.

**Чл.87** Когато две или повече нареждания за продажба или замяна на финансови инструменти са идентични по своите параметри, и за което и да е от тях проверката за наличност на финансовите инструменти се забави по причини извън **БенчМарк Финанс**, няма да счита такова нареждане за идентично с останалите и ще изпълни тях по реда на тяхното подаване, дори тези нареждания да са подадени по-късно по време.

**Чл.88** В случаите, когато **БенчМарк Финанс** е поел задължение да организира или следи за сетълмента на изпълнено от него нареждане за сметка на **Клиент**, той извършва необходимите действия, за да осигури, че всички клиентски финансови инструменти или пари, получени при сетълмента, незабавно и точно са прехвърлени по сметки на съответния **Клиент**.

**Чл.89 БенчМарк Финанс** няма право да злоупотребява с информация за неизпълнени клиентски нареждания и предприема всички необходими мерки за предотвратяване на такава злоупотреба от всяко лице, което работи по договор за **БенчМарк Финанс**.

**Чл.90** Най-добро изпълнение на нареждане е постигнато, когато **БенчМарк Финанс** е положил разумните и възможни усилия да установи най-добрата за **Клиента** цена, съгласно условията на нареждането, размер на разходите, вероятността за изпълнение, както и всички други обстоятелства, свързани с изпълнение на нареждането.

**Чл.91** Най-добро изпълнение на нареждане, подадено от непрофесионален **Клиент**, се определя от общата стойност на сделката, включваща цената на финансовия инструмент и разходите, свързани с изпълнението.

### ***Обединяване на нареждания***

**Чл.92 БенчМарк Финанс** изпълнява клиентските нареждания и нарежданията за собствена сметка индивидуално.

**Чл.93 БенчМарк Финанс** изпълнява нареждане на **Клиент** или сделка за собствена сметка, като ги обединява с други клиентски нареждания, само ако може да спази следните условия:

- ▶ обединението на нарежданията и сделките няма да е във вреда на който и да е от **Клиентите**, чиито нареждания се обединяват;
- ▶ **БенчМарк Финанс** е разяснил на всеки **Клиент**, чиято поръчка се обединява, че обединяването може да е неизгодно за **Клиента** във връзка с конкретно нареждане;
- ▶ **БенчМарк Финанс** прилага принципите за разделяне на нареждания, посочени в настоящата Политика.

**Чл.94** В случаите, когато **БенчМарк Финанс** обединява нареждане на **Клиент** с едно или повече други клиентски нареждания и така обединеното нареждане е изпълнено частично, той разпределя свързаните сделки - резултат от изпълнение на нареждането пропорционално.

**Чл.95** Когато **БенчМарк Финанс** е обединил сделка за собствена сметка с едно или повече нареждания на **Клиенти**, няма право да разделя сключените сделки по начин, който е във вреда на **Клиента**.

**Чл.96 БенчМарк Финанс** няма да извършва повторно разпределяне на сделки за собствена сметка, изпълнени съвместно с клиентски нареждания, когато това е във вреда на **Клиента**.

**Чл.97** В случаите, когато **БенчМарк Финанс** обединява клиентско нареждане със сделка за собствена сметка и така обединеното нареждане е изпълнено частично, той разпределя сделките за сметка на **Клиента** с предимство. Ако **БенчМарк Финанс** може обосновано да докаже, че без обединението не би могъл да изпълни нареждането на **Клиента** при такива изгодни за него условия или че въобще не би могъл да го изпълни, той може да разпредели сключената сделка пропорционално между себе си и **Клиента**.

### ***Неизпълнение на нареждания***

**Чл.98 БенчМарк Финанс** няма право да изпълни нареждане на **Клиент**, ако **Клиентът**, съответно неговият представител, откаже да подаде декларацията по чл. 35, ал. 1 от Наредба 38, декларирано е, че сделката - предмет на нареждането, представлява прикрита покупка или продажба на финансови инструменти. Отказът от подаване на декларация се съставя като отделен документ, който се подписва от **Клиента**.

**Чл.99 БенчМарк Финанс** няма право да изпълни нареждане, ако е декларирано или ако установи, че финансовите инструменти - предмет на нареждането за продажба, са блокирани в депозитарна институция, както и ако върху тях е учреден залог или е наложен запов.

**Чл.100** Забраната по предходния член по отношение на заложен финансови инструменти не се прилага в следните случаи:

- ▶ приобретателят е уведомен за учредения залог и е изразил изрично съгласие да придобие заложените финансови инструменти, налице е изрично съгласие на заложния кредитор в предвидените по Закона за особените залози случаи;
- ▶ залогът е учреден върху съвкупност по смисъла на Закона за особените залози.

**Чл.101 БенчМарк Финанс** няма да изпълнява нареждане при подаването, на което е декларирано или ако впоследствие се установи, че финансовите инструменти – предмет на нареждането за продажба, не са налични по сметката на **Клиента**, освен при условията на чл. 38, ал. 4 от Наредба № 38.

**Чл.102 БенчМарк Финанс** няма право да изпълни нареждане на **Клиент** за сделки с финансови инструменти, ако това би довело до нарушение на ЗПФИ, ЗПЗФИ, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел или други действащи нормативни актове.

## **Х. ОБЩИ И СПЕЦИФИЧНИ РИСКОВЕ ПРИ ИНВЕСТИРАНЕТО ВЪВ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ**

**БенчМарк Финанс** препоръчва на своите **Клиенти** да се запознаят внимателно с информацията, съдържаща се в този раздел преди да встъпят в договорни отношения с **БенчМарк Финанс**, за да са сигурни, че разбират естеството на рисковете, които са свързани с предоставяните от **БенчМарк Финанс** инвестиционни услуги. Служителите на **БенчМарк Финанс** са на разположение, за да предоставят на **Клиентите** допълнителни разяснения и допълнителна информация.

Настоящият преглед на общите и специфични рискове при инвестирането в съответните финансови инструменти има за цел да идентифицира основни за инвеститора рискове, а не тяхната оценка, вероятност от проявление и техники за хеджиране.

Като се имат предвид възможните рискове, **Клиентите** трябва да сключват сделки с финансови инструменти, само ако разбират същността на контрактите и правните взаимоотношения и нивото на рискова експозиция във връзка с контрактите, които търгуват. **Клиентите** трябва внимателно да преценят, дали търговията с тези инструменти е подходяща за тях във връзка с техния опит, цели, финансови възможности и други релевантни обстоятелства.

В случай, че финансовите инструменти са допуснати до търговия на регулиран пазар е препоръчително всеки инвеститор да се запознае с историческите данни за търговията с тях или със сходни финансови инструменти с цел по-ясно разбиране и приемане на описаните по-долу рискове.

Освен описаните рискове, на които е изложен в качеството си на инвеститор в конкретните финансови инструменти, всеки инвеститор трябва внимателно да се информира и за характера и спецификата на рисковете, свързани с дейността на емитентите. Тези рискове са различни за всеки емитент и обикновено са описани в проспекти, меморандуми или друг вид документи, които всеки емитент изготвя в процеса на емитиране на финансовите инструменти и/или при допускането им до търговия на регулиран пазар.

### **Общи рискове**

**Чл.103** Ценови риск. Ценовият риск представлява вероятност от реализиране на загуби в резултат от промени в цените на финансовите инструменти. Стойността на финансовите инструменти, допуснати до търговия на регулиран пазар, се определя от търсенето и предлагането, а цената им може да нараства или намалява. Цените могат да претърпят резки колебания и да паднат под цената, на която инвеститорите са ги придобили. Борсовата цена се влияе от публично оповестени корпоративни събития и финансови резултати, които могат да се окажат по-слаби от очакванията на пазара. Върху цената могат да оказват влияние макроикономически данни и други фактори.

**Чл.104** (1) Ликвиден риск - свързан е с наличието на ниска степен или липсата на пазарно търсене на финансовите инструменти и изразява потенциалната невъзможност за покупка или продажба в кратки срокове и обичайни обеми на дадените ценни книжа. Ниската ликвидност, и в частност липсата на активно пазарно търсене, затруднява сключването на сделки.

(2) Инвеститорите във финансови инструменти, чиито инвестиционен хоризонт е по-къс от живота на ценните книжа могат да не успеят да приключат в желания момент цялата или част от инвестицията си и да се принудят да продадат/купят финансовите инструменти на значително по-неизгодна цена в сравнение с текущата им справедлива стойност или последна пазарна цена. Това може да доведе до невъзможност за реализиране на капиталови печалби или до невъзможност за предотвратяване на загуби от страна инвеститорите.

(3) Инвестирането във финансови инструменти, допуснати до търговия на регулиран пазар, може да ограничи влиянието на този риск чрез осигуряване на достъпа на широк кръг инвеститори до търговия с финансови инструменти.

**Чл.105** Инфлационен риск - свързва се с вероятността инфлацията да повлияе на реалната възвращаемост на инвестициите.

**Чл.106** (1) Валутен риск - произтича от вероятността за последваща промяна на валутния курс на валутата, в която са деноминирани съответните финансови инструменти спрямо други валути. Валутният риск се формира при инвестирането във финансови инструменти, деноминирани във валута, различна от тази, в която инвеститорът предпочита да държи своите активи или от тази, в която той получава основните си доходи и извършва обичайните си разходи.

(2) При финансови инструменти деноминирани в лева или евро, наличието и поддържането на действащата система на фиксиран валутен курс лев/евро определя липсата на валутен риск за инвеститори, чийто първоначални средства са в същите валути. В частност, валутният риск при инвестиране във финансови инструменти издадени от български емитенти е свързан с деноминирането им в български лева. Неблагоприятната промяна на валутния курс на лева спрямо другите валути би променило доходността, която чуждестранните инвеститори извън Еврозоната очакват да получат, сравнявайки я с доходността, която биха получили от подобна инвестиция в съответната валута. Това може да доведе до общ спад на инвеститорския интерес, до намаляване на търсенето и, съответно, до понижение на цените на някои финансови инструменти. Законовото фиксиране на курса на лева към единната европейска валута води до ограничаване на колебанията в курса на лева спрямо другите чуждестранни валути в рамките на колебанията между тези валути спрямо еврото.

(3) На съществен валутен риск, обаче, може да бъде изложен всеки инвеститор, който търгува ценни книжа на финансовите пазари извън Еврозоната. На подобен риск е изложен и всеки, който инвестира във финансови инструменти, деноминирани в евро, когато тези инструменти се търгуват на различни финансови пазари и основният им финансов пазар е извън Еврозоната.

**Чл.107** Сетълмент риск - изразява се във вероятността от забава или неизпълнение на насрещен ангажимент по прехвърляне на парични средства или финансови инструменти по повод сключена сделка, при проявлението на която инвеститорът може да реализира загуба, пропусне ползи или изпадне в невъзможност да изпълни други свои последващи ангажименти за доставка на парични средства или финансови активи.

**Чл.108** Данъчен риск - проявява се при недостатъчно познаване на данъчното законодателство, регулиращо облагането на получените доходи от търговия със съответния финансов инструмент, както и вероятността от бъдеща промяна на законодателството в рамките на инвестиционния хоризонт на инвеститора. Всеки инвеститор следва самостоятелно да се запознае със съответното данъчно законодателство, приложимо относно конкретния финансов инструмент, пазара на търговия, платеца на дохода, самия инвеститор и т.н.

**Чл.109** (1) Общи рискове при инвестициите в деривативи - основните рискове при инвестиции в деривативи върху други финансови инструменти (с базов актив акции, облигации, индекси, валути, стоки и др.) са идентични по вид с поеманите рискове при търговия със самия базов актив. В зависимост от финансовия инструмент и вида на отворената позиция е възможно инвеститорът да реализира значителна загуба от търговията с деривативи, при условие че пазарната цена на базовия актив не съответства на първоначалните му инвестиционни очаквания. Всяка грешка в прогнозираната посока за изменение на цената на базовия актив води до загуба от инвестицията в съответния дериватив.

(2) При търговия с деривативи инвеститорът рискува да придобие, съответно, да поеме задължения по базовия актив, свързани с корпоративни събития, които по своята същност водят до

концентрацията или размиване на правата по базовия актив. Едновременно с това инвеститорият рискува да загуби някои права върху базовия активи, като например правото на глас върху обикновени акции.

**Чл.110** (1) Общи рискове при марджин търговия – марджин търговията носи висока степен на риск. Количеството на първоначалния марджин депозит може да бъде малко в сравнение с обема на сделката с валутни двойки или деривативни инструменти, вследствие на ефекта на „ливъридж“ или „усилване“. Сравнително малки пазарни движения ще имат пропорционално по-голям ефект върху средствата, депозирани от **Клиента** или върху тези средства, които ще трябва да внесе; това може да бъде както във вреда на **Клиента**, така и в негова полза. **Клиентът** може да претърпи пълна загуба на депозираните средства и всички допълнително депозирани средства, за поддържане на откритите позиции по сметката си. В случай че пазарното движение е в срещуположна посока на заета позиция и/или марджин изискванията бъдат повишени, **Клиентът** може да бъде приканен да депозира допълнителни средства в определен срок за запазване на позициите. Невъзможността за съобразяване с това приканване за депозиране на допълнителни средства в зададения срок може да доведе до закриване на позициите на **Клиента** от **БенчМарк Финанс** за сметка на **Клиента**, като той ще бъде отговорен за възникналите загуби или дефицит по сметката.

(2) Поддържането на открита позиция при неблагоприятно движение на пазарната цена на базовия актив и очакване на обръщане на посоката на движение също може да доведе до ежедневни загуби в резултат на текуща преоценка на позициите (mark to market) и/или допълване на обезпечението (депозита по марджина).

### **Специфични рискове**

**Чл.111** (1) Специфични рискове при търговия с акции - акциите са основни финансови инструменти, удостоверяващи собственост в капитала на акционерните дружества. Инвестирането в акции е подвластно на всички гореописани рискови фактори. Ценовият риск е ограничен до стойността на направената инвестиция. Специфичен за акциите риск е несигурността от получаването на дивидент, променливостта в размера на дивидента и в частност неговото неизплащане. По принцип всяка акция дава право на дивидент, съразмерен с номиналната ѝ стойност (освен ако изрично не е указано друго).

(2) Размерът на дивидента е променлива величина, която зависи от размера на печалбата на компанията, необходимостта от нови инвестиции, изменението на паричните потоци и пряко от решението на компетентния орган за разпределение на натрупаната печалба. Способността на компанията да генерира печалба е обект на други специфични рискове, свързани пряко с дейността на емитента.

**Чл.112** (1) Специфични рискове при търговия с облигации - облигациите са дългови ценни книжа, удостоверяващи финансово задължение на емитента за тяхното погасяване на определени дати и изплащане в полза на инвеститора на доход под формата на лихва или отбив от номинала при емитирането.

(2) Инвестирането в облигации се характеризира със следните специфични рискове:

- ▶ Кредитен риск - облигационерите са изложени на риск да не се изплати навреме или изцяло от страна на емитента на полагащите се лихвени плащания и/или главницата по облигационния заем при настъпване на падежа. Предпоставките за оценка на този риск са свързани изцяло с дейността на емитента и на рисковете, на които той е подложен от своя страна при осъществяване на основната си дейност;
- ▶ Лихвен (ценови) риск - оценката на лихвения риск при инвестиране в облигации се свежда до измерване на зависимостта между промяната на цените на облигациите и тяхната доходност, на база изискваната от инвеститора норма на възвращаемост;
- ▶ Риск при реинвестиране – това е възможността паричните постъпления (плащания), получавани по време на периода на държане на дълговите ценни книжа (облигации) да бъдат реинвестирани при доходност, различна от доходността до падежа реализирана при първоначалната инвестиция в облигациите. Ако сумите от купонните плащания се реинвестират на нива, по-ниски от

първоначалната доходност до падежа, ефективният доход от инвестицията ще бъде по-нисък от първоначалната доходност до падежа и обратно;

- ▶ Риск от предплащане - такъв съществува, когато в условията на емисията е предвидена опция за обратно изкупуване на дълговите ценни книжа преди падежа и тя е упражнена, при което инвеститорът не може да изпълни първоначалните си инвестиционни намерения;
- ▶ Риск от конвертиране - такъв съществува, когато в условията на емисията е предвидена възможност за конвертирането им в акции по инициатива на издателя преди или на падежа. В следствие на конвертирането инвеститорът придобива друг финансов инструмент вместо очакваните парични постъпления и по този начин също не може да изпълни първоначалните си инвестиционни намерения.

**Чл.113** (1) Специфични рискове при репо сделки – важни за определянето на специфичните рискове при репо сделките са и видовете репо сделки:

- ▶ Право репо (продава-купува) е сделка при която се продават ценни книжа на инвеститор с уговорка за обратното им изкупуване на падежа по предварително определена (фиксирана) цена. Този вид сделки предоставят допълнителна гаранция (обезпечение) по предоставените от инвеститора средства, както и възможност за краткосрочно реструктуриране на инвестициите на **Клиента**;
- ▶ Обратно репо (купува-продава) е сделка, при която се купуват ценни книжа от инвеститора и се фиксира цената, по която ще се продадат същите книжа на същия **Клиент** на бъдеща дата. Този вид репо сделка представлява краткосрочно финансиране от страна на купувача срещу обезпечение – предоставените ценни книжа от страна на инвеститора.

(2) Специфичен за репо сделките е кредитният риск, който се изразява във възможността една от страните по сделките да не изпълни своите задължения по плащане на паричните средства, а другата ангажимента си по сетълмента (прехвърлянето) на ценните книжа. В резултат на това е възможно едната страна да придобие ценни книжа, съответно да стане носител на всички рискове, свързани с тяхното притежаване. Рисковете свързани с характера на ценни книжа зависят от техния вид (акции, дългови ценни книжа, други) и обикновено включват описаните по-горе ценови, ликвиден, кредитен, валутен и други рискове.

**Чл.114** (1) Специфични рискове при договори за разлика (contract for difference) – тези договори са дериватив, базиран върху движението на съответен базов актив. Обикновено инвестирането в договори за разлика е обвързано с използването на марджин търговия, рисковете от която са описани по-горе.

(2) Договорът за разлика изразява правото за получаване, съответно задължението за плащане на разликата между договорната стойност на падежа на договора и договорната стойност при сключване на договора. Основните рискове за инвеститора в договори за разлика са идентични по вид с поеманите рискове при търговия с базовия актив, но значително мултиплицирани в резултат на ефекта на ливъридж. Всяка грешка в прогнозата за посоката на изменение на цената на финансовия актив води до загуба.

(3) Договорът за разлика съдържа отделни позиции (дълги или къси), всяка от които има определена стартова цена на базовия актив и цена на приключване, равни на съответните котировки на базовия актив (характерен за договорите за разлика).

(4) Поддържането на открита позиция при неблагоприятно движение на пазарната цена на базовия актив и очакване на обръщане на посоката на движение също може да доведе до ежедневни загуби в резултат на текуща преоценка на позициите (mark to market) и допълване на обезпечението (депозита по марджина). За ограничаване на характерния ценови риск всяка отворена позиция по договор за разлика има активна стоп-поръчка, която лимитира в известна степен, но не изцяло, общия ценови риск в рамките на предоставеното от инвеститора обезпечение. В определени пазарни ситуации цените на базовия актив могат да извършват резки колебания, което може да доведе до пропускане на ценови нива и вероятност за изпълнение на стоп-поръчка не на нивото, на което е поставена, а на други пазарни нива.



(5) Характерен риск при покупка на договори за разлика е възможността от промяна на лихвените нива върху полученото от инвеститора финансиране – специфична част от общите разходи, която може да бъде съществена при продължителното държане на отворени позиции.

(6) Друг характерен риск на договора за разлика представлява невъзможността за прехвърляне на правата/ задълженията по договора към трети лица, върху него не може да се учредява залог или да се налага заповед.

#### **Чл.115** Специфични рискове при опции и фючърси:

(1) **Опцията** е сделка при която купувачът на опцията придобива правото да закупи или продаде даден финансов инструмент (базов актив) по определена (фиксирана) в договора цена, т. нар. цена на упражняване на опцията. Опциите са два вида: кол и пут. Опцията, която дава право за закупуване на базовия актив е кол опция, а опцията, която дава правото за продажба на базовия актив е пут опция. Опцията е търгуем финансов инструмент и може да се закупи или продаде. В зависимост от момента, в който могат да бъдат упражнени, опциите са европейски опции (упражняват се само на падежа) и американски опции (могат да бъдат упражнени във всеки момент до изтичане срока на опцията). Размерът на потенциалната печалба или загуба зависи от това дали опцията е купена или продадена. Покупката на опция предоставя неограничена възможност за печалба, представляваща разликата между цената на упражняване на опцията и спот цената на базовия актив минус платената премия (цена на опцията) при ограничена до размера на платената премия загуба, в случай, че инвеститорът не упражни правото си по опцията. При продажбата на опция размерът на печалбата е ограничен до размера на получената премия, а размерът на потенциалната загуба е теоретично неограничен и е равен на разликата в полза на купувача между цената на упражняване и спот цената на базовия актив намалена с получената опционна премия.

(2) **Валутни опции** - осигуряват възможност за покупка/продажба на точно определено количество от дадена валута (базова валута) срещу продажба/покупка на друга валута (допълнителна валута) по предварително фиксиран курс и на определена бъдеща дата:

- ▶ **БенчМарк Финанс** предлага търговия с европейски тип опции (опции, които се изпълняват единствено на датата на падежа и които могат да се търгуват като инструмент по всяко време до датата на падежа);
- ▶ При покупка на кол опция **Клиентът** има правото, но не и задължението, на падежа да закупи базовата валута на фиксираната в опцията цена. При продажба на кол опция съществува възможността **Клиентът** да бъде задължен на падежа да продаде съответната валута на фиксираната в опцията цена;
- ▶ При покупка на пут опция **Клиентът** има правото, но не и задължението, на падежа да продаде базовата валута на фиксираната в опцията цена. При продажба на пут опция съществува възможността **Клиентът** да бъде задължен на падежа да закупи съответната валута на фиксираната в опцията цена;
- ▶ При покупка на опция **Клиентът** заплаща сумата на премията в момента на сключване на сделката. Сумата се удържа от сметката на Клиента и ако няма открити спот позиции в съответната валутна двойка, няма последващи изисквания за марджин депозит. При продажба на опция Клиентът е длъжен да поддържа по сметката си гаранционна сума (марджин). Подробни указания за изчисляване на марджин при продажба на опции са посочени на уебсайта;
- ▶ При нарушаване на марджин изискванията от страна на **Клиента**, **БенчМарк Финанс** има право да предприеме действията, упоменати в раздела „Гаранционен депозит“;
- ▶ При сключване на сделката по покупка/продажба на опция Клиентът задава нейните параметри: вид опция (пут/кол), валутна двойка, обем, цена на упражняване (strike), падеж;
- ▶ Ако опцията е „в пари“ в 17.00 ч. в деня на падежа, **БенчМарк Финанс** без задължение да уведоми Клиента упражнява опцията от името и за сметка на **Клиента**;
- ▶ **Клиентът** може преди падежа да продаде опция, която е закупил, съответно да купи опция, която е продал (да затвори опционната си позиция);

- ▶ Валутните двойки, които могат да се търгуват посредством валутни опции, както и всички техни характеристики (спред и минимален обем за сделки без комисиона), са подробно описани на интернет страницата, посочена в договора с клиента като страница на **БенчМарк Финанс**.

(3) **Търговия с опции върху метали - БенчМарк Финанс** предлага търговия с опции върху злато и сребро. При търговията с опции върху злато се използва уредбата на търговия с валутни опции.

(4) **Търговия с фючърси** - сделките с фючърси са сделки за покупка/продажба на стандартизирани ценни книжа, които се търгуват на регулирани пазари за ценни книжа и изразява правото и задължението за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа по предварително фиксирана цена на определена дата. Платформата Trader предлага търговия с фючърси, издадени върху борсово търгувани ценни метали, енергийни суровини, борсови индекси, краткосрочни лихвени проценти, валута, облигации, земеделски стоки, суровини и други.

- ▶ **БенчМарк Финанс** не извършва физическа доставка на базовия актив при падеж на фючърсните контракти. **Клиентът** е длъжен да закрие позицията си в съответния фючърсен контракт преди неговия падеж. Ако **Клиентът** не закрие позицията си преди датата на онлайн падеж, **БенчМарк Финанс** ще закрие при първа възможност позицията на **Клиента** от негово име на официална пазарна цена;
- ▶ Фючърсните контракти са стандартизирани борсови инструменти и условията за тяхната търговия се определят от съответната борса.

(5) **Фючърсният контракт** е споразумение за покупка или продажба на финансов актив по договорена цена като размяната и сетълмента се извършва на определена бъдеща дата. Купувачът на фючърсния контракт се задължава да приеме финансовия актив и да заплати договорената цена на определената бъдеща дата, а продавачът се задължава да предостави актива на договорената бъдеща дата:

- ▶ Фючърсите дават възможността за изграждане на директни и сложни стратегии. Директните стратегии се състоят от една сделка, съответно покупка или продажба. Директните стратегии се лесни за реализиране, но имат висока степен на риск. Аналогично на договорите за разлика, всяка грешка в прогнозата за посоката на изменение на цената на финансовия актив води до загуба. Поддържането на открита позиция при неблагоприятно движение на пазарната цена на базовия актив и очакване на обръщане на посоката на движение също може да доведе до ежедневни загуби в резултат на текуща преоценка на позициите (mark to market) и допълване на обезпечението (депозита по марджина). Сложните фючърсни стратегии се изграждат от различни по своя вид сделки с един същи базов актив, но с различен срок на изпълнение;
- ▶ Основните рискове при инвестиции във фючърси и опции са ценови и ликвиден риск. Ценовият риск се изразява във високата волатилност на фючърсните и опционни цени, предизвикана от два основни фактора – ефекта на ливъридж (характерен за деривативната търговия) и промяната в цената на базовия актив. Малки промени в пазарната цена на базовия актив могат да доведат до големи отклонения в цената на деривативите, респективно до реализирането на съществена загуба;
- ▶ Ликвиден риск (невъзможност да бъдат приключени предварително) съществува при деривативи, чиито характеристики са извън пазарните към момента и не се търгуват на регулирани (стандартизирани) пазари.

**Чл.116** (1) Специфични рискове при валутен форуърд – това е сделка с предмет курсовите разлики при покупко-продажба на една валута (базова валута) спрямо друга (допълнителна валута), с вальор над два работни дни, като съотношението между тях се определя от котирания от **БенчМарк Финанс** валутен курс. Курсът на валутния форуърд почти винаги е по-висок или по-нисък от съответния текущ спот курс на валутната двойка. Тази разлика в цените отразява разликата в двете лихвени нива на съответните валути за съответния период.

(2) При сключване на валутни форуърдни сделки **Клиентът** предоставя обезпечение за изпълнението на сделката на бъдещата дата. Размерът на обезпечението зависи от колебанието (волатилността) на валутния курс на съответната двойка валути. Валутните форуърди ограничават до минимум несигурността от колебанията на валутния курс за конкретните сделки, но остава валутния риск поради твърдия ангажимент по форуърдния договор, който изключва възможността за

приходи от положителни курсови разлики, ако на падежа пазарният курс е по-изгоден от предварително определения форуърден курс.

(3) **БенчМарк Финанс** предлага сделки с валутни форуърди с вальор до шест месеца. Списъкът с валутните двойки, които могат да се търгуват като форуърдни контракти, се намира на интернет страницата, посочена в договора с клиента като страница на **БенчМарк Финанс**.

### ***Рискове при търговия на „БФБ–София“ АД***

**Чл.117** (1) Финансовите инструменти, търгувани на „БФБ-София“ АД са следните ценни книжа: акции, облигации, дялове на Колективни инвестиционни схеми (КИС), както и компенсаторни инструменти.

(2) Сделките с финансови инструменти, търгувани на „БФБ-София“ АД представляват покупка/продажба на борсово търгувани компании през работното време на борсата. Придобитите финансови инструменти се заплащат по тяхната реална стойност (без използване на марджин). Страните по сделката придобиват всички права и задължения по финансовите инструменти. Придобиващия финансовите инструменти има задължения за заплати пълната стойност на финансовите инструменти заедно с включените в стойността на сделката такси и комисиони за „БФБ-София“ АД и за **БенчМарк Финанс**, съгласно Тарифата на **БенчМарк Финанс**. Прехвърлящият финансовите инструменти има право да получи пълната стойност на финансовите инструменти, обекта на сделка, намалена с дължимата такси и комисиони на борсата и **БенчМарк Финанс**, съгласно Тарифата на **БенчМарк Финанс**. Прехвърлянето на финансовите инструменти се извършва от депозитарна институция – Централен депозитар в срок от два дни след датата на сключване на сделката.

### ***Рискове при търговия с финансови инструменти на международни финансови пазари***

**Чл.118** (1) Транзакциите с опции носят висока степен на риск. Купувачите и продавачите на опции трябва да се запознаят с вида опция (т.е. Пут или Кол), която смятат да търгуват и свързаните с това рискове. **Клиентът** трябва да изчисли нивото, до което трябва да нарасне стойността на опциите за бъде печеливша неговата позиция, като има предвид платената премия и всички транзакционни разходи.

(2) Купувачът на опции може да закрие, да изпълни или да остави опция да падежира. Изпълнението на опция води или до паричен сетълмент или до придобиването или доставянето на подлежащия инструмент. В случай, че опцията е върху фючърсен контракт, купувачът ще придобие позиция във фючърсен контракт със съответни изисквания за марджин, описани на интернет страницата, посочена в договора с клиента като страница на **БенчМарк Финанс**. В случай, че купената опция е извън пари на датата на падеж, **Клиентът** ще претърпи загуба в размер на инвестираната в нея сума, която се състои от платената премия и транзакционните разходи. В случай, че **Клиентът** възнамерява да купи опция много „извън пари“, той трябва да има предвид, че обикновено вероятността те да станат печеливши е много малка.

(3) Продажбата („издаването“ или „гарантирането“) на опция обикновено води до значително по-висок риск от покупката на опции. Въпреки че продавачът получава фиксирана премия, той може да претърпи загуба, която значително надвишава тази сума. В допълнение на това продавачът ще бъде задължен да поддържа марджин изискване по позицията, в случай, че пазарното движение е неблагоприятно. Продавачът също така ще бъде изложен на риск купувачът на опцията да я изпълни и продавача да бъде задължен или да извърши паричен сетълмент или да придобие или достави подлежащия инструмент. В случай, че опцията е върху фючърс, продавачът ще придобие позиция във фючърсен контракт със съответни изисквания за марджин, описани на интернет страницата, посочена в договора с клиента като страница на **БенчМарк Финанс**. В случай че опцията е „покрита“ от продавача, който притежава позиция в подлежащия инструмент като фючърс или опция, риска може да бъде намален. В случай, че опцията не е „покрита“, рискът от загуба може да е неограничен.

(4) Определени борси в някои юрисдикции позволяват отложено плащане на опционната премия, излагайки **Купувача** на задължение за марджин плащания, които не надвишават количеството на премията. **Купувачът** все пак е изложен на риск от загуба на премията и транзакционните разходи. В случаите, когато опцията е изпълнена или изтече, **Купувачът** е задължен в размер на неплатени премии, дължими към този момент.

**Чл.119** (1) Сделките с акции на компании и ETF представляват покупка/продажба на борсово търгувани акции на компании и ETF през работното време на борсите, на които се търгуват тези акции.

(2) Придобитите акции на компании и ETF се заплащат по тяхната реална стойност (без използване на марджин). **Клиентът** има право да използва до 50% от инвестициите си в акции като гаранция за търговия с други инструменти. Възможността за реинвестиране зависи от пазарната капитализация на компанията или спецификите на фонда, чиито акции се търгуват, тяхната ликвидност и волатилността на цената им.

(3) **Клиентите** закупили акции и други финансови инструменти на чуждестранни регулирани пазари чрез платформите, предлагани от **БенчМарк Финанс** придобиват само имуществени права във връзка с търгуваните финансови инструменти. **Клиентите** не придобиват неимуществени права като право участие в управлението чрез общо събрание, право на глас, право на защита, малцинствени права и др. подобни права, свързани с придобитите от тях финансови инструменти.

(4) Страните по сделката с акции са задължени да извършват или имат правото да получават плащания, съгласно реквизитите на подадената поръчка, а по-точно:

- ▶ Изплащане на такси и комисиони: **БенчМарк Финанс** ще удържи от сметката на **Клиента** всяка такса и комисиона, дължима от **Клиента** при сключване на сделка с акция в деня на изпълнение на поръчката по тази сделка и съобразно таблиците за спредове и условия, посочени на уебсайта;
- ▶ Изплащане на дивиденди: **БенчМарк Финанс** ще изплати нетния дивидент за една акция, умножен по количеството на позицията на **Клиента** към момента на затваряне на съответния пазар на предходния работен ден. Изплащане на дивиденди ще се извършва само в случаите, когато емитентът на съответната акция е обявил, че ще изплаща такива.

**Чл.120** (1) Сделките със CFD представляват покупка/продажба на CFD, базирани върху акции, ETF или индекси в съответната валута, през работното време на пазара, на който се търгуват тези акции, ETF и индекси. Сделките със CFD са съобразно условията, описани на интернет страницата, посочена в договора с клиента като страница на **БенчМарк Финанс**.

(2) Страните по сделката със CFD не придобиват в наличност закупените акции, ETF или индекси върху акции, както и не са задължени да закупят или продадат, получат или доставят в наличност съответните акции, ETF или индекси върху акции, търгувани посредством CFD.

(3) Правата и задълженията на всяка от страните по сделката със CFD са единствено да извършват или получават плащания, съгласно реквизитите на подадената поръчка, а по-точно:

- ▶ Изплащане на такси и комисиони: **БенчМарк Финанс** ще удържи от сметката на **Клиента** всяка такса и комисиона, дължима от **Клиента** при сключване на сделка със CFD в деня на изпълнение на поръчката по тази сделка и съобразно таблиците за спредове и условия, описани на интернет страницата, посочена в договора с клиента като страница на **БенчМарк Финанс**.
- ▶ Изплащане и удържане на лихви: когато **Клиентът** е в дълга/къса позиция, **БенчМарк Финанс** ще удържи/изплати по сметката на **Клиента** лихвите, посочени в таблиците за спредове и условията, посочени на уебсайтовете, в зависимост от валутата, в която е открита позицията. Сумата по лихвите ще се натрупва за всеки изминал ден до датата на затваряне на позицията, като те ще се изчисляват на годишна база (365/365 или 365/360, в зависимост от практиката на съответния пазар). Натрупаните лихви ще бъдат осчетоводявани по сметката на **Клиента** в края на всеки календарен месец след дневното затваряне на съответния пазар в последния ден на месеца;
- ▶ Изплащане и удържане на дивиденди: когато **Клиентът** е в дълга/къса позиция в CFD върху акция, **БенчМарк Финанс** съответно ще изплати/удържи нетния дивидент за един CFD

контракт, умножен по количеството на позицията на **Клиента** към момента на затваряне на съответния пазар на предходния работен ден. Изплащане и удържане на дивиденди ще се извършва само в случаите, когато емитентът на съответната акция е обявил, че ще изплаща такива.

(4) Съгласно пазарните принципи за търговия със CFD, при заета къса позиция в CFD, при изискване обратно на взетите назаем контракти от клирингова къща, позицията в CFD може да бъде затворена, като всички текущи печалби и загуби се отнасят по сметката на **Клиента**.

**Чл.121** Поставянето на определени поръчки, чиято цел е да ограничат загубите до определено количество, могат да бъдат неприложими, в случай, че пазарните условия не позволяват изпълнението на такива поръчки, напр. поради неликвидност на пазара. Стратегии, които използват комбинации от позиции, като „спред“ или „страдъл“ позиции могат да бъдат също толкова рискови, като заемането на обикновени „дълги“ или „къси“ позиции.

### **Други рискове**

**Чл.122** При извършване на извънборсови транзакции следва да се има предвид, че може да е трудно или невъзможно да бъде закрыта съществуваща позиция, да бъде определена стойността, справедлива цена или да бъде оценен поетия риск. Преди да предприеме подобни транзакции, **Клиентът** трябва да се запознае с приложимите правила и възможните рискове.

**Чл.123** **Клиентът** трябва да разбере условията за търговия с предлаганите инструменти и информация за свързани задължения (напр. обстоятелства, при които **Клиентът** може да бъде задължен да достави или придобие подлежащия актив от фючърсен контракт или дата на падеж и ограничения във време на изпълнение на опции). При определени условия спецификациите на притежаваните контракти (включително цената на изпълнение на опция) могат да бъдат променени от борсата или клирингова къща, за отразяване на промените в стойността на подлежащия актив.

**Чл.124** Пазарните условия (напр. ликвидност) и/или функционирането на условията на определени пазари (напр. спиране на търговия в контракт или даден месец на падеж, поради лимит в ценовото движение или временно прекратяване на търговията в непредвидени ситуации – „circuit breakers“) може да повиши риска от загуба, като прави трудно или невъзможно извършването на транзакции или закриване/офсет на позиции. Нормалните ценови взаимоотношения между подлежащия актив и дериват не винаги съществуват. Отсъствието на референтна цена за подлежащия актив може да направи трудно определянето на „справедлива“ цена.

**Чл.125** **Клиентът** трябва да се запознае със защитата, осигурена върху депозирани средства в местна или чуждестранна валута, особено в случай на неплатежоспособност или фалит на инвестиционния посредник. Степента, в която **Клиентите** могат да възстановят паричните средства е определена от законодателството и местните правила в съответната държава, където оперира инвестиционния посредник.

**Чл.126** Преди да започне да търгува, **Клиента** трябва да получи ясни обяснения за всички комисиони, такси и други начисления, за които той е задължен. Тези начисления ще повлияят на нетната печалба или загуба на клиента.

**Чл.127** Транзакциите на пазари в други юрисдикции, включително пазари официално свързани с местния пазар, могат да изложат **Клиента** на допълнителни рискове. Подобни пазари могат да подлежат на регулация, която може да предлага различна или ограничена защита за инвеститора. Местните регулаторни власти за **Клиента** няма да имат възможност да наложат правилата на регулаторните власти или пазари в други юрисдикции, където са сключени транзакциите.

**Чл.128** В някои юрисдикции, фирмите имат право да сключват извънборсови транзакции. Фирмата, с която работите може да действа като насрещна страна по транзакцията. Може да е трудно или невъзможно да закрийте съществуваща позиция, да определите стойността, да определите справедлива цена или да оцените поетия риск. По тези причини, тези транзакции могат да бъдат по-слабо регулирани или да подлежат на отделен регулаторен режим. Преди да предприемете подобни транзакции, трябва да се запознаете с приложимите правила и възможните рискове.

**Чл.129** (1) Повечето електронни платформи за търговия се поддържат от компютърно базирани

системи за предаване на поръчки, изпълнение, засрещане, регистрация или клиринг на сделки. Както при всички електронни системи и платформи, възможно е да се наблюдават временни прекъсвания и технически неизправности, които да доведат клиента до загуби или пропуснати ползи. Възможността за клиента да възстанови определени загуби може да е ограничена в зависимост от отговорността поета от компанията осигуряващата системата, пазара, клиринговата къща и/или фирмите членки. Тъй като подобни ограничения могат да варират, клиентът трябва да се осведоми за подробности в тази връзка.

(2) **Клиентът** следва да има предвид, че търговията посредством една електронна система може да се различава не само от търговията на пода на борса, но и от търговията посредством други електронни системи за търговия. В случай, че **Клиентът** извършва транзакции на електронна система за търговия, той ще бъде изложен на рисковете свързани със системата, включително технически неизправности на хардуер или софтуер. Резултатът от системна неизправност може да бъде неизпълнение на поръчката на **Клиент**, съобразно неговите инструкции, неизпълнение на поръчката и невъзможност **Клиента** да бъде осведомяван за позициите си и изпълнението на изискванията за поддържане на марджин.

## **XI. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

**Чл.130 БенчМарк Финанс** следи за ефективността на тази Политика и за качеството на изпълнение на нарежданията при подаване и предаването им на друг посредник, и когато е необходимо ще вземе мерки за отстраняване на установени нередности.

**Чл.131** Политиката подлежи на ежегодна актуализация от страна на Съвета на директорите на **БенчМарк Финанс**.

**Чл.132** Актуализация на политиката се извършва и при всяка съществена промяна, която може да се отрази на възможността на **БенчМарк Финанс** постоянно да осигурява най-добри резултати за изпълнението на нареждания на **Клиенти** при използването на местата за изпълнение, които са включени в политиката за изпълнение на нареждания.

**Чл.133 БенчМарк Финанс** уведомява **Клиентите** си за всяка промяна в настоящата Политика чрез съобщение, публикувано на интернет страницата, посочена в договора с клиента като страница на **БенчМарк Финанс**.

## **XII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

**Чл.134** Настоящата политика се предоставя за сведение и изпълнение на всички лица, работещи по договор за **БенчМарк Финанс**. Изпълнителните директори могат да издават заповеди и инструкции по прилагането на тази Политика.

**Чл.135** Настоящата политика е на разположение на всички **Клиенти** и потенциални **Клиенти** на **БенчМарк Финанс** на интернет страницата, посочена в договора с клиента като страница на **БенчМарк Финанс**, както и на траен носител.

**Чл.136** Настоящата политика е приета на основание чл. 30, ал. 2 ЗПФИ, от Съвета на директорите на **БенчМарк Финанс АД**.